

Εγκαίνια των «πλακών μνήμης»: Στις 13.5.2009 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες εκδήλωση για την εγκαινίαση των πρώτων «Πλακών της Μνήμης» που εγκαταστάθηκαν στην πόλη. Η εκδήλωση αυτή οργανώθηκε από την Ένωση για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος με σκοπό την προβολή ενός νέου τρόπου τιμής και μνήμης των θυμάτων του Ολοκαυτώματος. Πρόκειται για μικρούς μπρούτζινους κύβους οι οποίοι κατασκευάζονται από τον καλλιτέχνη Gunter Demnig στη μνήμη των θυμάτων των Ναζί και τοποθετούνται στο πεζοδρόμιο μπροστά από το σπίτι όπου κατοικούσαν τα θύματα πριν από τον εκτοπισμό τους. Στην τελετή των εγκαινίων αποκαλύφθηκαν πέντε «πλάκες μνήμης», σε τρεις δήμους των Βρυξελλών, παρουσία συγγενών των οικογενειών των θυμάτων, εκπροσώπων εβραϊκών οργανισμών και των τοπικών αρχών.

Οι πλάκες μνήμης ή αλλιώς πλάκες εμποδίου ή προσκόμματος, όπως ο όρος μεταφράζεται σε διάφορες γλώσσες (Pierre d'achoppement στα γαλλικά, stumbling blocks στα αγγλικά, Stolperstein στα γερμανικά), εντάσσονται σε ένα πρόγραμμα το οποίο έχει πλέον λάβει ευρωπαϊκές διαστάσεις και έχει στόχο την τοποθέτηση μιας τέτοιας αναμνηστικής πλάκας στο πεζοδρόμιο μπροστά από τον τελευταίο τόπο κατοικίας των θυμάτων του ναζισμού. Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε το 1993, από τον καλλιτέχνη Gunter Demnig, με σκοπό τη διατήρηση της μνήμης των ανθρώπων που αφανίστηκαν στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Η πρώτη πλάκα τοποθετήθηκε το 1997 στο Βερολίνο. Ενώ δέκα περίπου χρόνια μετά, μέχρι το 2008, είχαν τοποθετηθεί περί τις 13.000 πλάκες σε περισσότερα από 300 μέρη στη Γερμανία, στην Αυστρία, στην Ουγγαρία και στην Ολλανδία. Σε αυτές τώρα έρχεται να προστεθεί και το Βέλγιο.

Η πλάκα τοποθετείται στο πεζοδρόμιο μπροστά από την οικία του θύματος και περιέχει πάντοτε τις ίδιες πληροφορίες: την ένδειξη «Εδώ κατοικούσε» ακολουθούμενη από το όνομα, την ημερομηνία γεννήσεως, την ημερομηνία σύλληψης και, τέλος, την ημερομηνία και το στρατόπεδο θανάτου του εκτοπισθέντος.

Οι πλάκες αυτές τοποθετούνται ύστερα από σχετική αίτηση οργανισμών ή μελών της οικογένειας του θύματος και τοποθετούνται πάντα από τον ίδιο τον Gunter Demnig, ο οποίος παραδέχεται μεν τη δυσκολία της δημιουργίας έξι εκατομμυρίων πλακών, αλλά ωστόσο αρνείται τη λογική μιας βιομηχανικής παραγωγής προκρίνοντας αντ' αυτής ένα έργο που θα αποτελεί κάθε φορά αποκύημα σκέψης και αναστοχασμού.

(CCOJB, 13.5.09)

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Αντιναζιστικές διαδηλώσεις: Την πρωτομαγιά, η νεοναζιστική NPD επιδίωξε να οργανώσει διαδηλώσεις σε διάφορες πόλεις της Γερμανίας. Όλες παρεμποδίστηκαν από μεγάλες αντιδιαδηλώσεις δημοκρατικών πολιτών εναντίον του νεοναζισμού και του αντισημιτισμού με επικεφαλής στο Βερολίνο τον σοσιαλδημοκράτη αντικαγκελάριο και υπουργό Εξωτερικών, Φρανκ-Βάλτερ Στάινμαγιερ, τον χριστιανοδημοκράτη πρωθυπουργό της Κάτω Σαξονίας, Κρίστιαν Βουλφ (Ανόβερο), τον σοσιαλδημοκράτη πρωθυπουργό της Ρηνανίας-Παλατινάτου, Κουρτ Μπεκ (Μάιντς), την αντιπρόεδρο της ομοσπονδιακής βουλής, Πέτρα Πάου ("Κόμμα της Αριστεράς", Βερολίνο-Κέπενικ) και πολλούς άλλους πολιτικούς ηγέτες.

(SPIEGEL ON LINE, 1.5.2009)

ΙΣΡΑΗΛ

Απεβίωσε ο Θεσσαλονικιός πυγμάχος που επέζησε του Άουσβιτς: Ο Σάλαμο Αρούχ, ο Θεσσαλονικιός Εβραίος πυγμάχος που επέζησε στο Άουσβιτς δίνοντας αγώνες πυγμαχίας για τη διασκέδαση των Ναζί αξιωματικών, απεβίωσε στο Ισραήλ στις 26 Απριλίου.

Ο Σάλαμο Αρούχ κέρδιζε την παράταση της ζωής του με κάθε έναν από τους συνολικά 208 αγώνες μποξ που έδωσε στο Άουσβιτς από τον Μάρτιο του 1943 μέχρι το 1945. Η αγωνιώδης πορεία της επιβίωσής του αποτέλεσε το θέμα της κινηματογραφικής ταινίας «Ο θρίαμβος της θέλησης» (Triumph of the spirit -1989), του σκηνοθέτη Ρόμπερτ Γιανγκ, με πρωταγωνιστή τον Βίλεμ Νταφόε.

Ο Σ. Αρούχ γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1923. Σε ηλικία 14 χρονών κέρδισε τον πρώτο του αγώνα πυγμαχίας, στα 17 του ήταν ήδη μέλος της εθνικής ομάδας έχοντας κερδίσει τον τίτλο των μέσων βαρών στην Ελλάδα και ένα χρόνο αργότερα τον βαλκανικό τίτλο των ελαφρών-μέσων βαρών. Ο Σ. Αρούχ πολέμησε στον ελληνο-ιταλικό πόλεμο, γύρισε στη Θεσσαλονίκη και το 1943 εκτοπίστηκε με την οικογένειά του στο Άουσβιτς. Όταν οι Γερμανοί ανακάλυψαν ότι ο κρατούμενος με τον αριθμό 136954 ήταν μποξέρ τον χρησιμοποίησαν στους αιματηρούς αγώνες πυγμαχίας που οργάνωναν κάθε Τετάρτη και Κυριακή στο στρατόπεδο. Οι κρατούμενοι πυγμαχούσαν για να κερδίσουν τη σωτηρία της ζωής τους ενώ οι αξιωματικοί στοιχημάτιζαν για το νικητή. Το έπαθλο του νικητή ήταν ένα επιπλέον καρβέλι ψωμί την ημέρα του αγώνα, ένα επιπλέον πιάτο σούπα καθημερινά και μια μέρα ξεκούρασης από τα καταναγκαστικά έργα για προπόνηση. Ο χαμένος είτε εκτελείτο επιτόπου ή κατέληγε στους θαλάμους αερίων. Η ταχύτητα των χτυπημάτων και η ευκινησία του (στην Ελλάδα, τον φώναζαν «ο χορευτής», λόγω των γρήγορων ελιγμών του πάνω στο ρινγκ), βοήθησαν τον αδύνατο Αρούχ να βγάλει νοκ-άουτ αντιπάλους με το διπλάσιο βάρος. Η δύναμη της θέλησης έκανε τον Αρούχ να επιβιώσει στα σχεδόν δύο χρόνια εγκλεισμού του στο Άουσβιτς. Ήταν ο μόνος από την οικογένειά του που το κατόρθωσε. Το 1945 μεταφέρθηκε στο Μπέργκεν-Μπέλσεν απ' όπου, λίγους μήνες αργότερα, απελευθερώθηκε από τους Συμμάχους. Παντρεύτηκε την επίσης Θεσσαλονικιά Μάρθα Γεχιέλ, με την οποία μετανάστευσαν στο Ισραήλ το 1948 και απέκτησαν τέσσερα παιδιά.

Η είδηση του θανάτου του Σ. Αρούχ προκάλεσε συγκίνηση, ενώ αφιερώματα για τη ζωή του δημοσιεύθηκαν σε ελληνικές και ξένες εφημερίδες.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Φυλάκιση αρνητή του Ολοκαυτώματος: Ο Τ.Φ. Τόμπεν, καταζητούμενος στη Γερμανία για το αδίκημα της άρνησης του Ολοκαυτώματος, φυλακίστηκε στην Αυστραλία για «περιφρόνηση του δικαστηρίου». Το 2002, σύμφωνα με απόφαση του δικαστηρίου της Αδελαΐδας, απαγορεύτηκε στον Τ.Φ. Τόμπεν η δημοσίευση προσβλητικών αντισημιτικών σχολίων στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου του. Η μη συμμόρφωσή του με τη δικαστική απόφαση κατέληξε στη φυλάκισή του στις αρχές Μαΐου.

Στη Γερμανία ο Τόμπεν αντιμετωπίζει την κατηγορία της διάδοσης αντισημιτικού υλικού

μέσω του Ιντερνετ και της άρνησης του Ολοκαυτώματος. Τον περασμένο Οκτώβριο συνελήφθη στην Αγγλία, ύστερα από ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που εκδόθηκε με ενέργειες της Γερμανίας, της οποίας ωστόσο το αίτημα για την έκδοση του Τόμπεν απορρίφθηκε.

(E.J.C., 13.5.09)